

κιάσης! Ἀρά) Ἀθῆν. Ποῦ νὰ τὸν ἀνεξεργᾷ ἡ γῆς! Ἀνδρ. Ἡ μαύρη γῆ νὰ σ' ἀνεξεράσῃ! Α.Κρήτ. Μετοχ. ἀναξερα-
σμένος! (ὕβριστικῶς) Ἀθῆν. || Ἄσμ.

Ἀπ' ἀγαπήσῃ κι ἀρνησιῇ καὶ τάξῃ καὶ γελάσῃ
ἐφ'τὰ βολές ἡ μαύρη γῆς νὰ τὸν ἀναξεράσῃ

Κρήτ. 2) Ἐκβάλλω, ἀναδίδω Κρήτ. Σύμ.: Νὰ χιονίσῃ,
ν' ἀναξεράσῃ ἡ γῆς τὸ νερὸ Κρήτ. Ὁ κόρφος ἀναξέραςε τὴ
βροχὴ Σύμ. β) Ἀναδίδω ὑγρασίαν, ἐξιδῶ Ἰμβρ. Κύπρ.:
Τὰ μάρμαρα ἀναξεροῦν Κύπρ. Τ' ἀντξέιῶν ποῦ ἀναξεργᾷ
κρυανίσκει τὸ νερὸ αὐτόθ. Συνών. ἀξουδιῶ, ἀναδίνω
Α 3, ἀναδοτιῶ 1, ἀναξουδιῶ, ἀναλείχω 3, ἀναλιγ-
διάζω 1. Πβ. ἀναλυσιάζω 2. 3) Ἀναδίδω χρῶμα
Κρήτ. Σαμοθρ.: Μὴ βάνῃς τοὶ κάρτσες μὲ τ' ἀσπρόρουχα,
γιατὶ ἀναξεροῦνε καὶ τὰ κάρτσες ἐλεεινὰ Κρήτ. Ἀναξιάσαν
τὰ κιδ'μένα τὰ μαζ'λλάρια κι βάνῃς γούλα τὰ οὔρουχα (ροῦχα).

4) Ἐμφανίζω, παρουσιάζω κηλῖδα Κρήτ. Σύρ.: Ἐπλυνᾷ
τὸ μπόι μου γιὰ νὰ φύγουν οἱ λεκέδες, μὰ κείνο πάλι ἀνα-
ξεργᾷ Σύρ.

ἀνάξια ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάξιος.

Παρά τὴν ἀξίαν: Ἀνάξια προβιβάστηκε. Ἀνάξια τὰ
πῆρε τὰ γαλόνια.

ἀνάξιος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.) ἀνάξιους βόρ. ιδιῶμ. ἀνάξιος πολλαχ. ἀνάξιους
πολλαχ. βορ. ιδιῶμ. ἀνάξιος Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.
— Λεξ. Μπριγκ. ἀνάξιος Κυδων. Λέσβ. ἀνάξιε Τσακων.
Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀνάξιος.

1) Ὁ μὴ ἔχων ἀξίαν, ἀνεπιτήδειος, ἀνίκανος κοιν. καὶ
Τσακων. Ἀνάξιος ἄνθρωπος. Ἀνάξια γυναῖκα. Ἀνάξιο κορμί
(ἐπὶ τοῦ ἀνικάνου κατὰ πάντα) κοιν. Ἀνάξιο παιδί εἶναι αὐτό
τὸ φωθιοκαμένο! Ἀπύρανθ. Ποῦ νὰ πιαστοῦ δὲ χεροπόδαρά
δου ἀνάξιος καὶ κακορρίζικος ποῦ ναι! (ἀρά) αὐτόθ. || Παροιμ.
Ἀνάξιος ἤβαλε βρακί, σὲ κάθε πόρτα τὸ δειχτε (ἐπὶ νεο-
πλούτου ἀκαίρως ἐπιδεικνυμένου ἢ φιλαύτως κομπάζον-
τος. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ. Ἰδ. ΝΠολίτ.
Παροιμ. 3,234) Νάξ. || Γνωμ.

Μ' ἀνάξιο ἀμπελουργὸ τ' ἀμπέλι δὲν προκόβει
Λεξ. Δημητρ. Ἀνάξια ἡ νοικοκυρά, ἀχαῖρεντο τὸ σπίτι
αὐτόθ. Ἀνάξιος ἔφαγε ἄβγὸ καὶ χρίστηκε ὡς τὴ μέση αὐτόθ.
Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Σοφοκλ. Ἡλ. 189 «ἀλλ' ἀπερεῖ τις
ἔποικος ἀνάξια | οἰκονομῶ θαλάμους πατρός». β) Ὁ
μὴ ἔχων ἠθικὴν ἀξίαν, μεμπτὸς κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.
Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀνάξιος! (ἐπιφών. ἀποδοκιμαστικὸν
κατὰ παντὸς ἀνάξιος προαγομένου εἰς ἀξιώματι σεμνόν).

2) Ὁ ἀξίος περιφρονήσεως, εὐτελὴς Πελοπν. (Λα-
κων.): Ἀνάξια μαννογενῆ (γένος μητρός).

***ἀναξιῶνω**, μέσ. ἀναξιῶνομαι Α.Ρουμेल. (Φιλίπ-
πούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάξιος.

Γίνομαι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν: Ἀναξιῶθ'κα!

***ἀναξιωσιὰ** ἡ, ἀναξωσιὰ Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναξιῶνω. Ἐν τῷ ἀναξωσιᾷ συνέβη
διττὴ ἀπώλεια τοῦ εἰς διὰ τὰ προηγούμενα ξ καὶ σ.

Ἀνικανότης, ἀνεπιτηδεϊότης: Εἰδ' ἀναξωσιὰ τ' ἀθρώ-
που τὸν εὐτή! Συνών. ἀναξιωσύνη, ἀντίθ. ἀξιάδα,
ἀξιότης, ἀξιωμαδά, ἀξιωμαρά, ἀξιωσύνη.

ἀναξιωσύνη ἡ, Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀναξωσύνη
Κάλυμν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάξιος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ. Διὰ
τὸν τύπ. ἀναξωσύνη ἰδ. *ἀναξιωσιὰ.

***ἀναξιωσιὰ**, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: Περιπαίζουν τον γιὰ τὴν
ἀναξωσύνην του Κάλυμν. Εἰδ' ἀναξωσύνη ναι ποῦ τὴν
ἔχεις - ποῦ τὴν σηκώνεις - ποῦ τὴν ἤρριξεν ἀπάνω σου ὁ
Θεός! Ἀπύρανθ.

ἀναπαγωμάρα ἡ, ἀμάρτ. ἀναπαουμάρα Στερελλ.
(Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. παγωμάρα.

Ρῖγος τὸ ὅποῖον προηγείται τοῦ πυρετοῦ: Κάθι μέρα
ἔχ' ἀναπαουμάρα, ἀλλὰ κινίνου δὲν παίρν'.

ἀναπαῇ ἡ, Αἰγιν. Ζάκ. Κεφαλλ. Δ.Κρήτ. Κύθηρ.
Κύπρ. Πελοπν. (Αἰγ. Ἀρκαδ. Βασαρ. Βούρβουρ. Γέρμ. Ἡλ.
Κορινθ. Λακων. Λάστ. Μάν. Μεγαλόπ. Τρίκκ.) κ.ά. — Λεξ.
Πρω. Δημητρ. ἀνεπαῇ Α.Κρήτ. ἀναπὰ Κύπρ. — Λεξ.
Μπριγκ. ἀνεπὰ Θήρ. — Λεξ. Μπριγκ. ἀναπὰς ὁ, Κύπρ.
Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ ἀνεπάην ἀορ. τοῦ ρ. ἀναπαύομαι, δι' ὁ
ἰδ. ἀναπαύω, καθὼς καὶ θαρπαῇκα - θαρπαῇ;
ἔλαβα - λαβή, ἔφυγα - φυγή κττ. Ἰδ. Γ' Χατζιδ. Γλωσ-
σολ. Μελέτ. 1,230 καὶ ἐν Ἀθηνᾶ 25 (1913) 290. Τὸ ἀναπὰ
καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,58 (ἐκδ. R.Dawkins) «ἐσφάζεν τον
εἰς τὴν ἀναπὰν» (ἀποχωρητήριον).

1) Ἀνάπαυσις ἔνθ' ἀν.: Ἐχει τὰ καλά του, τὴν ἀνα-
παῇ του Βούρβουρ. Ζῇ μὲ ἀναπαῇ Κρήτ. Κύθηρ. Τὸ ῥοῖζε
ς τὸν ὕπνο καὶ ἔς τὴν ἀναπαῇ Βασαρ. Πουθενὰ δὲ βρίσκω
ἀναπαῇ Αἰγ. Νά 'χα τὴν ἀνεπὰ σου! Θήρ. Εὐρῆκεν καλὸν
ἀναπὰν Κύπρ. || Παροιμ. Ὁ σιδύλλος ἔχει τὴν ἀναπαῇ, μὰ
ἔχει καὶ τὴν λιγούρα (ἐπὶ τοῦ ἔνεκα ὀκνηρίας στερουμένου
τῆς ἀναγκαίας τροφῆς) Τρίκκ.

Ταυρᾶ ὁ σιδύλλος ἀναπὰ, ταυράει τῶαί λιμάγγραν
(συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κύπρ. || Γνωμ.

Ὁπ' ἀγαπᾷ τὴν ἀνεπὰ καὶ τὴ δροσοπεζούλλα

πολλὰ καλὰ στειρεύεται ἡ ἔρημὴ του γούλα

Θήρ. Συνών. ἀνάπαμα, ἀναπαμὸς 1, ἀνάπασι. Ἡ λ.
καὶ ὡς παρωνύμ. γυναικὸς Κεφαλλ. β) Ἡσυχία Κρήτ.
Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ά.: Φρ. Κάτσε ἔς τὴν ἀναπαῇ σου ἡ
ς τὴν ἀνεπαῇ σου! (κάθισε ἡσυχᾶ!) Κρήτ. Ἀναπαῇ δὲν ἔχει!
(ἐπὶ παιδίου ζωηροῦ καὶ ἀνησύχου) Κορινθ. Συνών. ἀνά-
παμα, ἀναπαμὸς 1 β, ἀνάπασι. γ) Ἐλλειψις βίας,
ἄνεσις Κύπρ.: Ἐπῆα μὲ τὸν ἀναπὰν μου (χωρὶς νὰ βια-
σθῶ). 2) Μεταφ. στήριγμα Πελοπν. (Τρίκκ.): Τὸν ἔχω
ἀναπαῇ ἔς τὰ γερατιά μου.

ἀναπαίζω Μύκ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. παίζω.

Πάλλομαι ἰσχυρῶς: Ἀναπαίζ' ἡ καρδιά μ'. Πβ. φρ.
παίζει τὸ μάτι μου.

ἀναπαίρνω Ἡπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν.
(Βούρβουρ.) κ.ά. ἀναπαίρνον Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Στρόπον.)
Θεσσ. (Αἰβάν. Καλαμπάκ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ.ά.
ἀνεπαίρνω Κάμπ. Α.Κρήτ. ἀνεπαίρνον Εὐβ. (Κύμ.) ἀνι-
παίρνον Θεσσ. (Ζαγορ.) νεπαίρνω Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. παίρνω.

1) Λαμβάνω Ἡπ.: Ἄσμ.

Μάννα μου, θὰ τὴν πάρωμε τὴν ἀρβαντοκόρη;

— Πᾶρ' τὴν, παιδί μ', κι ἀνέπαρ' τὴν κι ἀπὸ τὸ σπίτι φεύγα.
Συνών. λαβαίνω, παίρνω. 2) Ἀνακτῶ δυνάμεις,
ἀναξωογονοῦμαι, ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων Εὐβ. (Αὐλω-
νάρ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Κάμπ. Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Πελοπν.
(Βούρβουρ.) κ.ά.: Ἀναπῆρε ὁ ἄρρωστος Βούρβουρ. Ἦτονε
γιὰ ν' ἀποθάνῃ καὶ μὲ τὴ βολλή περιποίησι ἐνέπηρε καὶ εἶν'
ἐδὰ πλεὸ καλὰ Σητ. Ἦταν γιὰ πιθαμὸ κι ἀναπῆρι ἀπὸν τ'
Ζαγορ. Τοῦ δῶκε φασὶν' ἀνεπάρῃ Α.Κρήτ. Καλὰ ἐνέπηρε,

